

Primeur voor Nederlandse industrie

KPMG Responsible

Het lijkt een zelfgekozen kastjiding, maar noodzakelijk. Door het Responsible Care-rapport 2009 te laten verifiëren door een onafhankelijke accountant wil de VNCI onomstotelijk duidelijk maken dat de zaken die in het rapport worden beweerd, echt kloppen. Dat vergroot de betrouwbaarheid en verbetert de discussie met de samenleving, vindt de VNCI. Gerard van Nifterik

Een primeur: voor de eerste keer is het Responsible Care-rapport van de VNCI geverifieerd en goedgekeurd door een onafhankelijke partij. KPMG in dit geval. Pagina zes en zeven van het rapport over 2009 bevat een verklaring waarin KPMG Sustainability aangeeft dat ze het rapport heeft beoordeeld en dat de informatie in het rapport juist is. Zo'n verificatie is nieuw en bijzonder omdat ze vrijwillig is en bovendien betrekking heeft op de complete branche. De komst van pagina zes en zeven heeft alles te maken met het zogenaamde Responsible Care Global Charter uit 2006. Het Global Charter was een update van het bestaande Responsible Care-programma, waarmee de chemie voortdurend haar veiligheids-, gezondheids-, en milieu-

prestaties en processen en producten wil verbeteren. Het idee achter de update was dat Responsible Care nu eenmaal een dynamisch programma is en dat bestaande afspraken af en toe moeten worden aangepast aan de nieuwe eisen van de tijd. Met het Global Charter legde de internationale chemische industrie nieuwe accenten. Men vond dat de verantwoordelijk van de sector niet alleen over over het verbeteren van de VGM-prestaties en de processen en producten zou moeten gaan, maar bijvoorbeeld ook over de maatschappelijke rol die de chemie speelt. Dialoog, betrouwbaarheid, transparantie en duurzaamheid zijn in dat verband belangrijke steekwoorden. Er is meteen afgesproken dat alles wat de sector aan informatie geeft, gecheckt moet kunnen worden. Bedrijven moeten veel duidelijker

laten zien wat ze doen op het gebied van Responsible Care. Daardoor wordt een betere dialoog met de samenleving gevoerd wat heilzaam moet zijn voor de rol en positie van de sector als onderdeel van diezelfde maatschappij. Kortom, rapportages moeten aantoonbaar kloppen; er mag geen discussie zijn over de betrouwbaarheid. Vandaar dat de VNCI heeft besloten om vanaf 2010 alle aangeleverde informatie op Responsible Care-gebied door een onafhankelijke accountant te laten verifiëren.

Lastige materie

Dat is nog niet eenvoudig. Volgens Arnaud van Dijk, namens KPMG verantwoordelijk voor de verificatieronde, is er een groot verschil met bijvoorbeeld de beoordeling van een financieel verslag. Het gaat immers

verifieert Care-rapport

niet alleen om data, maar ook om kwalitatieve informatie, zoals statements, beweringen en trends. Een ander verschil met 'normale' financiële verificatie van een bedrijf zit volgens Van Dijk in de eigenaarschap van beleid. VNCI heeft niet direct zeggenschap over performance en doelstellingen van de leden. De leden zijn alleen indirect te beïnvloeden. Dat maakt de materie lastig. Eerst is nagegaan of de juiste informatie wel in het rapport staat. Er wordt per thema gekeken of er geen relevante zaken achterwege zijn gebleven en of de 'materiële onderwerpen' volledig zijn. KPMG maakt daarvoor een analyse op basis van onder meer web-, en mediasearch, benodigde branchekennis maar ook door het raadplegen van RC-rapportages in andere landen, rapportages van CEFIC en de resultaten van de VNCI stakeholder dialoog. Vervolgens is op basis van deze lijst vastgesteld of de 'materiële onderwerpen' daadwerkelijk opgenomen waren in het RC-rapport. De volgende stap was het verifiëren van de teksten in het RC-rapport. Hierbij hanteerde KPMG de stelregel dat hoe uitgesprokener de claim was, des te nadrukkelijker deze werd gecontroleerd. Afhankelijk van die

informatie, zijn de beweringen vergeleken met zowel interne als externe gegevens, rapportages, beleidsstukken en documentatie van het CBS. Bovendien zijn interviews afgenomen met de verantwoordelijke beleidsfunctionarissen bij VNCI en steekproefsgewijs bij (drie) chemische bedrijven. In de laatste plaats worden de beweringen vergeleken met documentatie van derden, zoals het CBS en CPB. Uit al die gegevens moest uiteindelijk blijken of het beeld dat de VNCI in haar Responsible Care-rapport scheidt, klopt.

Management letter

'Een pittig proces,' zegt Arnaud van Dijk van KPMG achteraf. 'Maar achteraf is een goedkeurende verklaring afgegeven. Dat telt. Verder zijn er tien aanbevelingen uitgekomen die we naast het rapport aan het management van de VNCI rapporteren. Twee aanbevelingen zijn uiteindelijk in het assurancerapport terechtgekomen.' Eén daarvan is om concreter te zijn. KPMG ziet graag dat er op bepaalde punten heldere doelstellingen worden geformuleerd, met bijbehorende voortgangsrapportages. Wat was VNCI van plan? Wat is er gedaan om dat te realiseren en waartoe heeft dat geleid?

Een tweede aanbeveling heeft betrekking op de 'tijdigheid' van rapportage. Een deel van de rapportage gaat over 2008, terwijl het rapport eind 2009 is uitgekomen. Er zit dus nogal wat ruimte tussen het wereldkundig maken van de gegevens en de periode waarop diezelfde gegevens betrekking hebben. Daar is wellicht wat aan te doen, denkt KPMG. 'Arbeidsintensief,' zegt Sjoerd Looijs van VNCI. 'Maar er ligt nu een prima basis om verder te verbeteren. Hoewel de formele verificatie pas 1 januari 2010 voor onze leden van start is, gegaan heeft de VNCI alvast ervaring op willen doen met het verificatieproces. Dat is dus nu gebeurd.'

Sjoerd Looijs is Responsible Care-coördinator bij VNCI. Volgens hem hebben de bedrijven die inmiddels door KPMG zijn bezocht dat als positief ervaren. In het kader van de verificatie van de VNCI-rapportage bezocht KPMG drie bedrijven: Givaudan Nederland, Shin Etsu PVC en Shell Chemicals Europe. Het ging om een steekproef. Bij Shell zoomde KPMG bijvoorbeeld in op cijfers over de vervoerde volumes en hoe Shell aan die data is gekomen. Fred Kerkhof, product steward bij Shell Chemicals, ervoer het als een professionele exercitie. De enquêteurs stelden volgens

hem 'reële vragen' en naar aanleiding van het bezoek heeft Shell nu ook het item 'pijpleidingtransport' toegevoegd aan de rapportages naar de VNCI. Ook de afdrank bij Jan Henk Kort, site manager van Sin Etsu was redelijk positief, zij het dat hij de verificatie vooral ziet als verantwoording afleggen aan de buitenwereld. 'Externe verificatie objectiveert de prestaties van de chemische industrie,' zegt Kort. 'Het maakt communicatie transparant. Maar ik denk niet dat de externe verificatie ons zal helpen in het proces van continu verbeteren. Daarvoor is de scope en de diepgang te beperkt. Dat is overigens niet erg, omdat er andere middelen voor zijn. Continu verbeteren van onze prestaties is al sinds jaren gemeengoed in de chemische industrie. Responsible Care is een prima vehikel om die continue verbetering zichtbaar te maken. Dat is de kracht van dit programma.'

Concrete verbeterpunten

Maar wat is de waarde van de eerste verificatieronde voor de VNCI? Het heeft volgens Looijs in ieder geval duidelijke impact op de interne bedrijfsprocessen van de VNCI: 'Het

Het gaat immers niet alleen om data, maar ook om kwalitatieve informatie, zoals statements, beweringen en trends

gaat er niet alleen om dat we als VNCI verantwoording afleggen over het afgelopen jaar, maar dat we duidelijk tekst en uitleg geven bij bijvoorbeeld trends en ontwikkelingen, en dat ook goed documenteren. We moeten laten zien dat we vooruitkijken. Dat is ook wat de stakeholders verwachten. Een terugblik waarin verantwoording wordt afgelegd is noodzakelijk en houdt de organisatie scherp.' Naast de constatering dat de verificatieronde directe invloed heeft op de interne processen bij VNCI, zijn er natuurlijk ook nog de twee concrete verbeterpunten die KPMG aandraagt. 'Beide aanbevelingen zijn voor ons duidelijk herkenbaar,' zegt Looijs. 'We hebben voor een aantal Responsible Care-thema's nog niet altijd duidelijke doelstellingen of een rode draad vol-

gens welke route we verbeteringen gaan of willen doorvoeren. Soms is het erg lastig om voor de sector als geheel op een bepaald onderwerp een doel af te spreken. Daar gaan we aan werken. Wat betreft de andere aanbeveling: de tijdigheid van rapporteren: het rapport 2010 verschijnt in oktober 2010. Twee maanden eerder dan het rapport 2009. Het streven is het nog verder te vervroegen.' 'Kijk,' zegt Looijs. 'Er ligt nu een uitgebreid geverifieerd rapport waarin, omdat het de eerste keer was, veel uitleg is gegeven over de achtergronden en de inhoud en de betekenis van de diverse begrippen rondom Responsible Care en duurzaamheid. Het komende rapport wordt korter/kleiner en zal meer toekomstgericht zijn. We zijn er trots op.' ■

VNCI RC-rapport 2009

Met het Responsible Care-programma werkt de chemie continu aan veiligheid, gezondheid en het milieu. Om het bestaande programma beter te laten aansluiten op de nieuwe eisen van de tijd, kwam er in 2006 een update: het Responsible Care Global Charter. Doel: nog meer interactie met de belanghebbenden, betere afstemming tussen de programma's van de diverse landen, meer aandacht voor duurzaam ondernemen en vooral voor meer transparantie. Voortvloeiend uit dat Global Charter zijn een aantal ontwikkelingen in gang gezet. Eén daarvan is de verifieerbaarheid van gegevens waarmee de VNCI inmiddels een start heeft gemaakt (zie artikel). Daarnaast heeft de VNCI evenals in 2008 jaar een zogenaamd stakeholder-overleg gevoerd. De uitkomst van die gesprekken gebruikt de VNCI om het functioneren van de sector in Nederland te verbeteren. Twee opvallende items uit het Responsible Care Rapport zijn het Global Product Strategy-initiatief, waarmee Product Stewardship wereldwijd moet worden geharmoniseerd, en de uitbreiding van Responsible Care met 'Security'. Verder besteedt het rapport aandacht aan de voortgang van REACH, de onderhandelingen omtrent 'Basisnet' (transport), de invulling van het begrip duurzaam ondernemen binnen de chemiesector, de beëindiging van het milieuconvenant, de ontwikkelingen omtrent emissiehandel en de mogelijke overgang naar een biobased economy.